

[Maigaard.]

hed for ud fra forskellige formulerede tanke-sæt at føre en debat. Det er da vældig fint, når der kommer piratforslag — det er øjen-synlig det, ministeren sætter sin lid til — men sagen er jo den, at når diskussionen skal i gang i skolenævn og skolekommissioner osv., så vil det forslag, som har ministeriets stempel, få en forrang. Jeg synes, ministeren mangler courage i denne sag. Jeg synes godt, at han uden at træde nogen for nær kunne sige: det var nu jeres opfattelse, lad os så se, hvad andre siger, og få en diskussion i gang. Jeg efterlyser courage.

Min anden bemærkning drejer sig om klassekvotienten. Jeg ved ikke, om jeg er blevet grundigt misforstået, eller om ordene er faldet mig lidt kejtet af munden — det sidste sker jo en gang imellem — men jeg skal gerne præcisere, hvad jeg sagde. I den situation, vi står i, må vi se i øjnene, at klassekvotienten vil stige, fordi det cirkulære, Kommunernes Landsforening har lavet, vil blive grebet ude i kommunerne. Det er helt åbenbart, at en budgettrængt kommunalbestyrelse — vi har jo haft skatteloft og kreditloft og alskens djævelskab i kommunerne — vil gribe det, for der er penge i det, og så er det, jeg synes, man må spørge ministeren: er det efter disse retningslinjer, en stigende klassekvotient, han forestiller sig at den danske folkeskole skal udvikle sig i hans ministertid? Det er i den sammenhæng, jeg fremfører, at vi i socialistisk folkeparti overvejer at sænke loftet for den maksimale klassekvotient gennem et lovforslag.

I øvrigt skal jeg sige til hr. Holger Hansen, at jeg jo pegede på realistiske muligheder for at standse den tendens, Kommunernes Landsforening lægger op til — en tendens, som, det vil jeg gerne understrege, sætter ind i det allervigtigste område af uddannelsesfeltet.

Meta Ditzel: Af alle de forskellige indlæg, vi nu har hørt i debatten, forstår vi jo, at der er lagt op til et meget ansvarsfuldt arbejde i udvalget. Ved opbygningen af en undervisnings- eller skolestruktur gælder det som med alt andet opbygningsarbejde og byggeri i det hele taget, at fundamentet skal være i orden, og jeg finder, at det i denne forbindelse er meget vigtigt for os at huske, at det er mennesker, vi har med at

gøre. Ganske vist giver det ikke så stort et brag, og det giver måske heller ikke så megen avisomtale, hvis nogle børn bliver tabt på gulvet på grund af uddannelsessystemet, som når en bro styrter sammen, fordi fundamentet ikke har været tilstrækkelig stærkt, men konsekvenserne kan i det lange løb blive lige så katastrofale for de mennesker, det går ud over.

Nu bliver det sagt, at den forøgelse i klassekvotienten, som der kan blive tale om, hvis vi får den udvidede undervisningspligt gennemført nu, kun vil dreje sig i gennemsnit om 1 for hver klasse. Det lyder ikke af meget, men man skal huske på, at de børn bliver jo ikke ligeligt fordelt, så der kun bliver 1 i hver klasse. I nogle klasser vil der måske blive 3 eller 4, og det kan medføre problemer. Derfor mener jeg også, det er meget vigtigt, at vi under udvalgsarbejdet får helt klarlagt, om det tidsmæssigt og personalemæssigt er muligt at få de nødvendige socialpædagogiske foranstaltninger gennemført. Hvis det bliver muligt, så kan det måske lade sig gøre at få noget godt ud af at få den udvidede undervisningspligt igennem nu.

Hvem har ansvaret?, spørger man, når en bro falder sammen, eller når et hus slår revner. Det ansvar kan være vanskeligt at placere, men når det gælder at skabe det rette fundament, de rette forudsætninger, for et heldigt skoleforløb, så kan der vist ikke være nogen tvivl om, at det største ansvar ligger hos lovgiverne.

Jeg vil gerne til sidst henlede ministerens opmærksomhed på det, der hedder statens pædagogiske forsøgscenter i Rødovre, som nu i løbet af få år er vokset op til at blive en ungdomsby, som er indrettet til speciel samfundsorienterende undervisning. Der har været en række undervisningsforsøg i gang med eleverne fra 8.-10. klasse, og det har forståeligt nok vakt stor opmærksomhed både i ind- og udland, da der har vist sig gode resultater inden for området, som netop vil spille en stor rolle, når vi nu skal i gang med enhedsskolen med tilvalgsfagene. Man har haft fat på sådan noget som undervisningsdifferentiering, samlæsning, individualisering inden for alle faggrupper, materialeudvikling, undervisningsmodeller osv., og hovedideen har været at formidle nye synspunkter. Der er også kommet adskillige